

Utvecklingsstöd enhet 3

Handläggare
Ingrid Persson

Datum
2026-01-22

Diarienummer

Stramakommitté 2026-01-22

Plats: Centralsjukhuset i Karlstad, konferensrum Conrad

Närvarande: Andreas Harling, Thomas Ahlqvist, Erika Elfstrand, My Lindgren, Maria Bäck, Ingrid Persson, Mats Andersson, Clas Lundgren, Max Wirén

Inledning

Thomas öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

Några datum 2026:

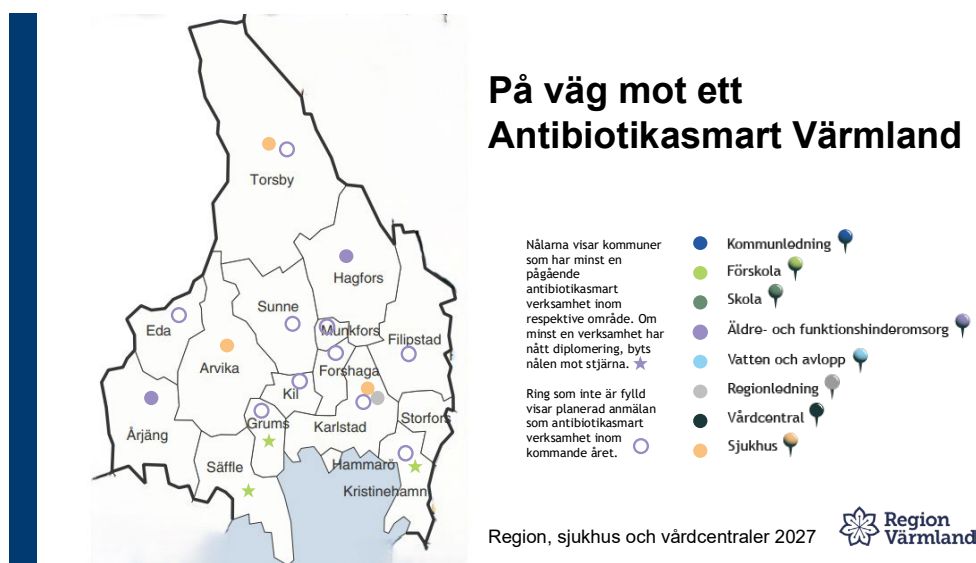
- Stramautbildning 18-19 mars, [Introduktionskurs i lokalt Stramaarbete - save the date! - Strama](#)
- Handhygienens dag 5 maj, [World Hand Hygiene Day 2026](#)
- Stramadagen 12 maj, [Stramadagen 2026 - save the date: 12 maj - Strama](#)
- Strama Värmlands nyhetsbrev, [Strama Värmlands nyhetsbrev nov 2025.pdf](#), Nytt brev planeras i maj. Kom gärna med förslag på nyheter.

Fokusområden under 2026:

- PC-allergi,
- PVK-infektioner,
- Asymtomatiskt bakteriuri

Tillsammans och på väg för ett antibiotikasmart Värmland

Patientsäkerhetsenheten, Strama, Smittskydd Värmland, Infektion och Kommunikationsavdelningen arbetar tillsammans i det antibiotikasmarta arbetet.

Thomas presenterade arbetet med Antibiotikasmart Värmland. Thomas besöker alla kliniker utifrån 10-punktsprogrammet i praktiken. [Antibiotikasmarta tips för dig som arbetar på sjukhus - Region Värmland.](#)

På en antibiotikasmart klinik...

... har vi patienten i fokus.

... arbetar vi fortlöpande med att minska risker och förbättra vårt arbete. Genom att hjälpas åt och återkoppla vad som kan bli bättre lär vi oss av varandra och skapar en säkrare vård.

... tar vi alla ansvar för att använda antibiotika ansvarsfullt och minska vårdrelaterade infektioner.

Kriterier för antibiotikasmart klinik

- Regelbundna mätningar av följsamhet till basala hygien och klädregler (hygienombud)
- Årlig vårdhygienisk egenkontroll (hygienombud + enhetschef)
- Årlig analys av enhetens antibiotikaanvändning och målsättning inför kommande år (antibiotikaansvarig läkare + antibiotikaansvarig sjuksköterska + verksamhetschef)
- Kontinuerlig förbättring för att minska risken för vårdrelaterade infektioner, VRI (antibiotikaansvarig sjuksköterska + enhetschef): t.ex. VRI-onsdagar, gröna korset, markörbaserad journalgranskning, VRI-smartutbildning
- Kontinuerliga åtgärder utifrån ett övergripande årshjul för patientsäkerhet som kan brytas ned på enhetsnivå (enhetschef)

Funktion inom parentes ansvarar för genomförandet. Användbara länkar:

[Kriterier för antibiotikasmart klinik - Region Värmland](#)

[Antibiotikasmarta sjukhus - kriterier för antibiotikasmart klinik.pdf](#)

[Bli en antibiotikasmart klinik APT-material.pptx](#)

Målsättning Strama Värmland 2026

Resultatmål:

- Delmål: ligga bättre än genomsnittet i Sverige för antibiotikaanvändning
- Uppnå 250-målet
- 10 ddd/1000 inv
- Bra profil i läkemedelsblomman, rätt antibiotikaval

Processmål:

- Erbjuda kriterier för antibiotikasmarta kliniker 2026
- Diplom Antibiotikasmarta sjukhus 2027, Värmlands tre sjukhus
- Samverkan med Värmlands kommuner på väg mot ett Antibiotikasmart Värmland
- Uppmuntra vårdcentraler att arbeta för att bli antibiotikasmarta from 2026 – koppla ihop med målrelaterad ersättning

Sveriges strategi mot antibiotikaresistens

[Sveriges strategi mot antimikrobiell resistens](#)

En tioårig strategi, 2026-2035 som handlar om antimikrobiell resistens (AMR) och inte enbart antibiotika (ABR) har nyligen presenterats. Den innehåller konkreta och tidsatta övergripande mål och tydligt förebyggande fokus.

Strategin kommer inom kort att presenteras även på Stramas webbplats på Vårdgivarwebben [Strama Värmland - Region Värmland](#)

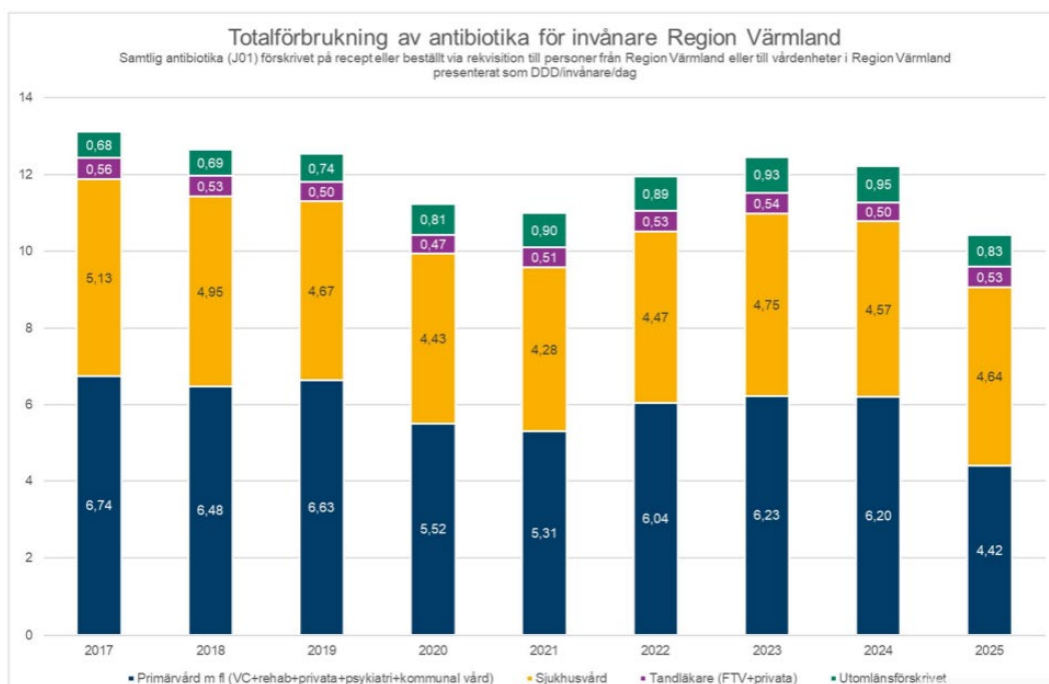
Resistensutveckling 2025, Maria Bäck

Maria presenterade Värmlands resistensutveckling under 2025. För de flesta agens håller sig resistensnivån relativt oförändrad. Dock ses en ökning av ESBLcarba de senaste två åren. Maria påminde om S/I/R-definitionen som gäller sedan 2019 och där ett "I" betyder att bakterien är känslig för aktuellt antibiotika vid en högre dosering, se nedanför.

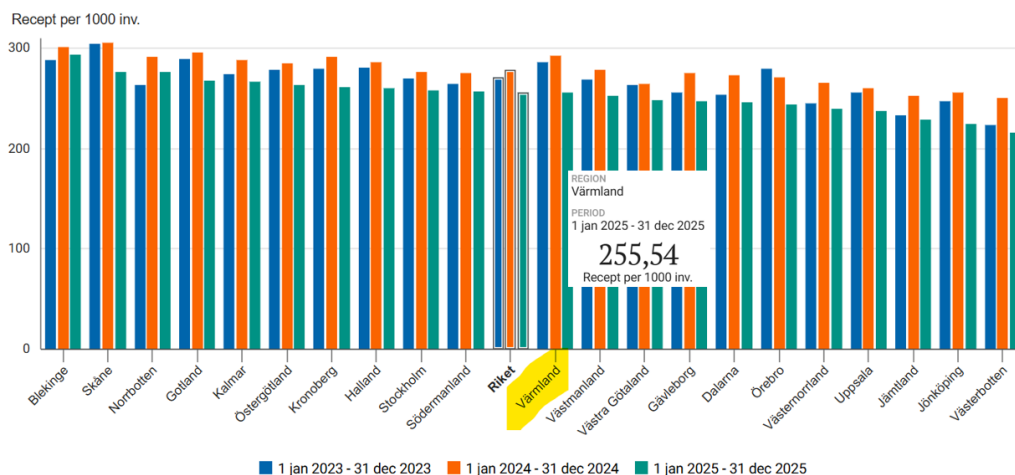
- S= Känslig vid normal dosering
- I= Känslig vid hög dosering
- R= Resistent

Antibiotikaanvändning öppenvård

Max och Axel presenterade förskrivningsstatistik inom öppenvården. Utvecklingen ser mycket positiv ut och Värmland har under det senaste året påtagligt minskat antibiotikaförbrukningen i öppenvården. Antal förskrivna recept har under år 2025 minskat med 16.3% i primärvården, jämfört med år 2024. Det finns en tydlig koppling mellan hög antibiotikaförbrukning och hyrläkare, men inte enbart. Några vårdcentraler utmärkes sig markant positivt genom att ett aktivt arbete med vårdcentralens läkare och det är vårdcentralerna Rud och Kronoparken.

Försäljning efter region och löpande 12-månadersperiod. Recept per 1000 inv, J01 exkl metenamin

Antibiotikaanvändning i slutenvården

Under 2025 infördes infektionsverktyget i den somatiska slutenvården i hela Värmland. De flesta verksamheter kom med under våren 2025 så snart kan vi ta fram årsdata och presentera för respektive verksamhet.

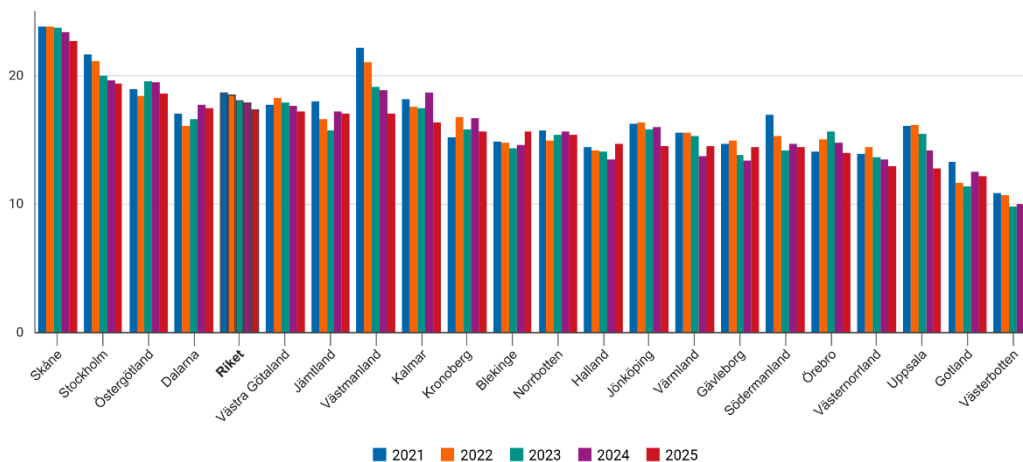
Arbete pågår också med automatiskt datauttag och presentation i dashboard-format vilket kommer att underlätta arbetet väsentligt.

Antibiotikaanvändning i tandvården

My presenterade Folktandvårdens antibiotikasiffror. Tandläkare förskriver 6% av den totala andelen antibiotikarecept i öppenvården. Indikationer: profylaktiskt syfte (engångsdos) eller behandla infektion. Högst förskrivning i åldrarna 65-79, därefter 80+ och 20-64. Förhållandevis lite till barn.

År 2024 utgjorde antibiotikaförskrivningen 23% av totala andelen recept i tandvården, näst vanligast efter natriumfluorid.

All försäljning av antibiotika förskrivna av tandläkare per region och år. Recept per 1000 inv, J01 och metronidazol (P01AB01).

2025: Riket 17,4 förskrivna recept och Värmland 14,5 per 1000 invånare.

Pc-allergi eller inte

Handläggningsförslag finns i Strama appen – Läkemedel – Antibiotika, allergiska reaktioner - Penicillinreaktioner. Se bilder nr 15-23 [Stramakommitté 260121.pptx](#)

Se 1177 för vårdpersonal [Penicillinallergi - 1177 för vårdpersonal](#)

Region Värmland har påbörjat ett arbete med att förbättra handläggning av pc-allergi, En arbetsgrupp har utsetts, som leds av Lena Engman på Utvecklingsstöd, enhet 1 (tid. Kunskapsstödsenheten). Utredningsgången regionalt kommer att förtydligas.

Nästa Stramakommitté

9 september 2026, eftermiddag. Inbjudan kommer längre fram.